

METKA 2020 24. KOKOUS

Aika 9.11.2020 klo 9.05-11.35

Paikka Skype

Osallistujat Marja Kokkonen (pj.), Aki Hostikka, Simo Jaakkola, Lea Jylhä, Matti Mäkelä, Jari Varjo, Riitta Raatikainen, Erkki Eteläaho, Paloma Hannonen (9.40-11.35) ja Niina Riissanen (siht.)

1. Kokouksen avaus

Marja Kokkonen avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio (Kokousmuisto METKA2020 30102020).

3. Keskustelu työryhmän muistiosta

Keskusteltiin työryhmämuistio luonnoksen (METKA2020 työryhmän muistio 04112020) pohjalta Suometsän hoito työlajin tavoitteista ja niiden mittaamisesta. Todettiin, että tavoitteen tulisi koskea suunnittelua. Esitettiin, että vinkkiä mittareihin voisi löytyä kansallisen metsästrategian mittareista tai vesienhoidon suunnittelun toimialakohtaisesta oppaasta. Kysyttiin, pystytäänkö seuraamaan kuinka suuri osuus suometsän hoitotoista saa kannustinjärjestelmän tukea tai kuinka suuri osuus maanomistajista osallistuu ”hankealueella” hankkeeseen. Mittareiksi ehdotettiin myös lannoituksen tuomaan kasvunlisää, jatkuva peitteisen metsänkäsittelyn osuutta, suometsien kokonaiskasvua ja luonnonhoitokohteiden pinta-alaa. Todettiin, että jos hyvää mittaria ei löydetä, kirjataan muistioon perusteluihin, että asiaa on mietitty.

Keskusteltiin suunnitelman vaatimuksista. Todettiin, että evaluointiraportissa esitetyt ja luonnokseen kirjatut laskelmat vesistövaikutusten ja kasvuhuonekaasujen arvioinnista eivät ole realistisia. Todettiin, että SUO-hanke tuottaa laskentamallia ilmastovaikutusten arvioimiseen. Tällä hetkellä on kuitenkin epävarmaa, valmistuuko työkalu ajoissa. Epäiltiin, että mallit eivät tuottaisi kaikilta kasvupaikoilta riittävän luotettavaa tietoa ja että kuormitukseen vaikuttavat myös muut seikat kuin suunnitellut toimenpiteet. Todettiin, että vesiensuojelun osalta vaatimukset voisivat olla nykyisenkaltaiset täydennettynä eroosioherkkyyden ja happamien sulfiittimaiden arvioinnilla. Monimuotoisuuden osalta vaatimuksena voisi olla, että luonnonhoito, pienvesienkunnostus kohteet yms. on selvitetty. Ilmastovaikutukset pitäisi osoittaa kasvulla. Kasvun ylläpitäminen tai lisääminen loisi pohjan hankkeen taloudelle. Lisäksi suunnitelmaan tulisi kirjata milloin alueen muut toimenpiteet (metsänkäyttöilmoitukset ja kemera-hakemukset) on tarkastettu metsäkeskuksen tarjoamasta palvelusta ja kuinka ne ovat vaikuttaneet suunnitelmaan.

Keskusteltiin tulisiko toimijalla olla velvoite informoida myös muita kuin suunnitelman tilanteita maanomistajia. Velvoitetta ei pidetty tarpeellisena, koska nouseva tuki kannustaa toimijoita saamaan hankkeeseen mahdollisimman monta maanomistajaa.

Todettiin, että valtaojien tuen pitäisi perustua prosenttiosuuteen todellisista kustannuksista. Tuki ei kuitenkaan olisi 100 prosenttia.

Keskusteltiin suometsän hoito –työlajista tehdystä kaaviokuvasta. Kuvassa piennartiet ja vesiensuojeluratkaisut tulisi olla omissa laatikoissa. Lisäksi toivottiin, että kuvaan lisättäisiin metsäkeskuksen tarjoama pohjatieto ja työlajit joihin ei saa rahoitusta.

Keskusteltiin, tuleeko maanomistajalta edellyttää suostumusta/sitoutumista töiden toteuttamiseen. Tätä ei nähty tarpeellisena, koska suunnitelma on tarkoitus laatia maanomistan tarpeista lähtien. Toisaalta sitoutuminen nähtiin tarpeellisena, koska rahoitusta myönnetään hankkeen toteutukseen. Keskusteltiin myös pitääkö suunnitelmassa esittää aikataulu suunnitelman toimenpiteiden toteuttamiseksi. Nähtiin, että aikataulu tulee siitä, että rahoitusta suunnitelman toteuttamiseen voi saada x vuoden ajan. Toisaalta nähtiin, että aikataulu tulee olla, jotta voidaan arvioida suunniteltujen toimenpiteiden ja vesiensuojelutoimenpiteiden ajoituksen oikeellisuutta.

Keskusteltiin mitä työlajeja suunnittelu voi sisältää. Nyt työryhmän muistioon kirjoitetut työlajit eivät kata esim. taimikonhoitoa. Kysyttiin, onko järkevää myöntää tukea suometsän hoitoon, jos pakollisten toimien (luonnonhoitokohteiden kartoitus ja vesiensuojeluratkaisut) lisäksi suunnitelma sisältäisi vain taimikonhoitoa? Todettiin, että suunnittelun olisi lähdettävä kokonaisvaltaisesta suunnittelusta ei yksittäisten työlajien noukkimisesta.

Keskusteltiin taimikon ja nuoren metsän hoidon yksityismetsätaloudellisesta kannattavuudesta. Nähtiin, että kannustinjärjestelmä laaditaan koko Suomeen ja osalla alueista kannattavuus on heikompi. Yhteiskunnalliseksi tavoitteeksi on asetettu, että metsät hoidetaan oikeaan aikaan. Tämä edellyttää tukea. Taimikon ja nuoren metsän hoito nähtiin kansantaloudellisesti kannattavaksi pitkällä aikavälillä, vaikka se olisi yksityismetsätaloudellisesti kannattamatonta. Taimikon ja nuoren metsän hoidon osalta ei nähty olevan lisäselvitystarpeita.

Esitettiin taimikon ja nuoren metsän hoidon mittariksi työllisyyttä. Työlajin työllistävä vaikutus on suuri, mutta jos koneellistamisessa onnistutaan voi työllisyys kääntyä laskuun, vaikka työmäärät kasvaisivat. Todettiin, että työllisyysvaikutuksia seurataan koko kannustinjärjestelmän osalta.

Esitettiin, että tukien painopistettä tulisi siirtää luonnonhoitoon ja vesiensuojeluun puuntuotannon tukemisesta. Todettiin, että toimenpiteiden toteutuminen riippuu maanomistajien kiinnostuksesta eri työlajien tukea kohtaan. Monimuotoisuuden turvaamiseen on tulossa lisää rahoitusta tulevalla kehysuunnittelukaudella.

Ehdotettiin, että tiehankkeiden mittarina seurattaisiin mm. kuinka monta siltaa on uusittu, kuinka moni uusiminen on johtanut vesieliöstön liikkumisen paranemiseen.

Todettiin, että ei ennätetty käsitellä kaikkien työlajien tavoitteita ja mittareita, eikä käydä muistioon tehtyjä muutoksia. Näihin palataan seuraavassa kokouksessa. Jos teiden kunto- luokitus olisi olemassa voitaisiin seurata sen kehitystä.

Tuotiin esille, että uusia metsäteitä ei tulisi rahoittaa. Uusien metsäteiden rakentamisen inventointien kannattavuus tulisi arvioida tehtyä paremmin ja suhteuttaa tavoite sen mukaan. Viitala & Uotila: Optimaalinen tietiheys yksityismetsätalouden kannalta. Metsätieteen aikakauskirja 2/1999 tutkimuksessa on todettu Etelä-Suomessa optimaalisen metsäkuljetusmatkan olevan 560 m (ja optimaalisen tietiheuden olevan 10,5 m/ha) ja vastaavasti Pohjois-Suomessa 980 m (ja 6,1 m/ha). Todettiin, että tietiheysvaatimus rajoittaa uusien metsäteiden rahoitusta jo nyt. Uusille teille on tarvetta lähinnä Pohjois-Suomessa.

4. Muut ajankohtaiset asiat

Sovittiin, että siirretään joulukuulle suunniteltu METKA työryhmän kokous. Uudeksi kokous-ajankohdaksi sovittiin pe 18.12 klo 13-16.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.35.